



Săptămâna Internațională a Accesului Deschis 2025

Data evenimentului: 20 – 26 octombrie 2025.

Tema Săptămânii Accesului Deschis 2025: „Cui aparțin cunoștințele noastre?”

„Cui aparțin cunoștințele noastre?” – aceasta este tema Săptămânii Internaționale a Accesului Deschis din acest an (20 – 26 octombrie). Tema ediției 2025 ridică o întrebare esențială despre prezent și despre modul în care, într-o perioadă marcată de schimbări și provocări, comunitățile își pot reafirma controlul asupra cunoștințelor pe care le produc. Totodată, ne invită să reflectăm nu doar asupra celor care au acces la educație și cercetare, ci și asupra felului în care cunoașterea este creată și împărtășită, asupra originii sale și a vocilor care sunt recunoscute și valorizate.

Această temă se sprijină pe conversațiile, evenimentele și inițiativele din ultimii doi ani, concentrate pe principiul „Comunitatea mai presus de comercializare”. În acest interval, au fost înregistrate progrese importante. Abordări centrate pe comunitate, precum Diamond OA și Subscribe to Open (S2O), au cunoscut o extindere semnificativă. Tot mai multe redacții și-au revendicat controlul asupra propriilor reviste, renunțând la publicațiile comerciale, iar un număr tot mai mare de instituții au început să abandoneze produsele și metricile bazate pe baze de date proprietare în evaluarea cadrelor universitare. La nivel global, unele universități reformează politicile de evaluare, promovare și mandat, pentru a distribui mai echitabil beneficiile cercetării. De asemenea, un număr crescând de cercetători conștientizează faptul că datele și rezultatele nu le aparțin în mod exclusiv, ci pot fi împărtășite sau chiar controlate de participanții la cercetările lor.

În pofida acestor progrese, riscurile emergente continuă să amenințe prin favorizarea comercializării în detrimentul intereselor comunității. Graba de a extrage cunoștințele academice pentru antrenarea modelelor de inteligență artificială și de a integra IA în procesele academice – adesea fără consultarea corespunzătoare sau fără consimțământul autorilor – riscă să submineze sistemele noastre de cunoaștere. Practici de supraveghere care ar fi fost de neconceput într-o bibliotecă fizică au devenit acum obișnuite prin intermediul platformelor editoriale. Totuși, abordările comunitare, non-comerciale și centrate pe colaborare – susținute de Recomandarea UNESCO privind Știința Deschisă și de Declarația Toluca-Cape Town – oferă alternative reale, orientându-ne spre un viitor în care indivizii și comunitățile își păstrează controlul asupra cunoștințelor pe care le creează și beneficiază direct de acestea.

Săptămâna Accesului Deschis 2025 va avea loc în perioada 20-26 octombrie. Totuși, oricine este încurajat să organizeze discuții și să întreprindă acțiuni ori de câte ori consideră potrivit, pe parcursul întregului an. Comunitățile au libertatea de a adapta tema la propriul context local și de a se concentra pe acele subiecte care sunt cele mai relevante pentru ele. Pentru sprijin, sunt disponibile șabloane grafice personalizabile, care pot fi utilizate în promovarea acestor inițiative locale.

Traducerile acestui anunț în alte limbi, materialele grafice dedicate temei din acest an, precum și informații suplimentare despre Săptămâna Accesului Deschis sunt disponibile pe site-ul openaccessweek.org. Hashtag-ul oficial al evenimentului este #OAWeek.

Despre SPARC

SPARC este o organizație non-profit de advocacy care promovează sisteme deschise pentru cercetare și educație, oferind tuturor, indiferent de loc, posibilitatea de a accesa, de a contribui și de a beneficia de cunoștințele ce modelează lumea în care trăim. Săptămâna Internațională a Accesului Deschis a fost lansată în 2008 de către SPARC, în colaborare cu parteneri din comunitatea studențească. Mai multe informații pot fi găsite pe site-ul sparcopen.org.

Săptămâna Internațională a Accesului Deschis

Săptămâna Accesului Deschis reprezintă o oportunitate valoroasă de a conecta inițiativele globale pentru schimbul liber de cunoștințe cu procesul de adoptare a unor politici favorabile și cu abordarea problemelor sociale care influențează viața oamenilor din întreaga lume. Evenimentul este celebrat de persoane, instituții și organizații la nivel internațional, fiind coordonat de un comitet consultativ global care stabilește tema fiecărei ediții. Hashtag-ul oficial al evenimentului este #OAWeek.

[Programul EIFL Open Access](#) face parte din comitetul consultativ, încurajează bibliotecile din rețeaua EIFL să ia parte la Open Access Week și le ajută să se pregătească pentru acest eveniment global. Materiale promoționale și informative pentru tema din acest an a Săptămânii Accesului Deschis sunt disponibile pe site-ul openaccessweek.org.

IMPLICAȚI-VĂ!

Invităm comunitatea să utilizeze hashtag-ul #OAWeek pentru a începe o conversație online despre beneficiile unui sistem deschis și echitabil pentru descoperirea cunoștințelor. Participarea la Săptămâna Internațională a Accesului Deschis poate fi realizată prin diverse evenimente desfășurate în biblioteci sau pe diverse platformele online.

Aderăți la Campania de promovare „Cui aparțin cunoștințele noastre?”, organizată în cadrul parteneriatului între [Programul EIFL-OA Moldova](#) al [Consortiului REM](#) și [Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova](#) (ABRM). Programul comun al activităților va fi transmis Managerului [Programului EIFL-OA Iryna Kuchma](#) pentru diseminare pe plan global și va fi prezentat pe pagina Web oficială a Săptămânii Accesului Deschis.

Vă rugăm să postați pe Pagina Web instituțională bannerul Săptămânii Accesului Deschis și, de asemenea, informații, fotografii și video de la evenimentele organizate. Bannerul și alte materiale de promovare le găsiți la adresa <https://www.openaccessweek.org/resources>.

La elaborarea programelor instituționale vă rugăm să țineți cont de *două evenimente la care ați putea participa*:

1. Sesiunea online de prezentare a comunicărilor din cadrul Conferinței Științifice Internaționale „Competitivitate și inovare în economia cunoașterii” (ediția a XXIX-a), organizată de Academia de Studii Economice din Moldova la data de 26 septembrie 2025 (comunicările pentru care nu s-a ajuns timp pentru prezentare). Marți, 21 octombrie, ora 10:00. Link către apelul video: <https://meet.google.com/hvj-umio-oco>
2. [Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale \(IDSI\)](#) va organiza un atelier online în ziua de joi, 23 octombrie 2025, în a doua parte a zilei. Detalii suplimentare vor fi comunicate în curând.